

Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju

Zakon je objavljen u "Sl. listu SRJ", br. 26/95.

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se ugovorni i drugi obligacioni odnosi u oblasti prevoza putnika i stvari u drumskom saobraćaju.

Član 2.

Odnosi uređeni ovim zakonom mogu se ugovorom, odnosno opštim uslovima prevoza i drukčije urediti, ako odredbama ovog zakona nije drukčije određeno.

Član 3.

Opštim uslovima prevoza ili ugovorom između prevozioca i putnika, odnosno pošiljaoca ne može se prevozilac, potpuno ili delimično, osloboditi odgovornosti predviđene ovim zakonom, ne može se teret dokazivanja prebaciti sa prevozioca na drugo lice, niti se mogu predvideti ograničenja odgovornosti za prevozioca povoljnija od ograničenja predviđenih ovim zakonom.

Prevozilac je dužan da zainteresovanom licu, na njegov zahtev, stavi na uvid opšte uslove prevoza.

Član 4.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) prevozilac je lice koje, na osnovu ugovora, prevozi putnike i stvari;
- 2) korisnik prevoza je lice koje, na osnovu ugovora s prevoziocem, stiče određena prava i preuzima određene obaveze;
- 3) putnik je lice koje, na osnovu ugovora, ima pravo na prevoz;
- 4) naručilac prevoza je lice koje, u svoje ime, a za račun drugog lica, zaključuje s prevoziocem ugovor o prevozu putnika;
- 5) pošiljalac je lice koje, na osnovu ugovora, predaje stvar na prevoz;
- 6) primalac je lice ovlašćeno da u mestu opredeljenja primi stvar predatu na prevoz;
- 7) imalac prava je lice koje, na osnovu ugovora, ima zahtev prema prevoziocu;
- 8) prtljag su stvari koje putnik ima pravo da ponese sa sobom na osnovu ugovora o prevozu prtljaga, ili opštih uslova o prevozu putnika;
- 9) ručni prtljag su stvari koje se mogu uneti u vozilo i smestiti na određeno mesto i koje putnik sam čuva;
- 10) mesto polaska, odnosno otpreme je mesto u kome započne ugovoreni prevoz;
- 11) mesto utovara je mesto na kome se predaje stvar prevoziocu radi prevoza;
- 12) mesto opredeljenja je mesto završetka ugovorenog prevoza;
- 13) mesto istovara je mesto u kome primalac prima stvar;
- 14) vozilo je svako drumsko vozilo koje se koristi za izvršenje ugovora o prevozu, pri čemu prikolica predstavlja sastavni deo vozila.

II. PREVOZ PUTNIKA

1. Ugovor o prevozu putnika

Član 5.

Ugovorom o prevozu putnika prevozioc se obavezuje da putnika preveze do određenog mesta, a putnik da prevoziocu plati cenu vozne karte (u daljem tekstu: prevoznina).

Član 6.

Ugovor o prevozu putnika zaključuje se između prevozioca i putnika ili između prevozioca i naručioca prevoza.

Ugovorom zaključenim između prevozioca i naručioca prevoza prevozioc se obavezuje da, pod uslovima utvrđenim ugovorom i opštim uslovima poslovanja prevozioca, preveze putnika koga odredi naručilac prevoza do određenog mesta.

Član 7.

Prevozioc je dužan da putnika preveze prema objavljenom redu vožnje i pod uslovima u pogledu udobnosti i higijene koji se, prema vrsti prevoza, vozila i dužini putovanja, smatraju uobičajenim.

Prevozioc je dužan da putniku obezbedi označeno mesto u određenom vozilu, ili prevoz određenim vozilom, ako je to posebno ugovoreno.

Član 8.

Ugovor o prevozu putnika se može zaključiti s licem koje je obolelo ili za koje postoji sumnja da je obolelo od neke zarazne bolesti, samo ako su ispunjeni uslovi predviđeni posebnim propisima.

Ako se za vreme prevoza kod putnika pojave znaci neke od zaraznih bolesti predviđenih posebnim propisima, prevozioc je dužan da postupi po tim propisima i da tog putnika preveze do prvog mesta u kome postoji mogućnost da mu se pruži potrebna zdravstvena pomoć.

Član 9.

Prevozioc nije dužan da primi na prevoz lice za koje se može opravdano pretpostaviti da će onemogućiti prevozioca u izvršenju njegovih obaveza prema drugim putnicima (lica pod dejstvom alkohola, nasilnici i sl).

Prevozioc može, bez obaveze vraćanja prevoznine, isključiti iz prevoza putnika koji svojim ponašanjem uznemirava druge putnike, ili koji se ne pridržava propisa o javnom redu u vozilu za vreme putovanja.

Član 10.

Ugovor između prevozioca i putnika, odnosno naručioca prevoza može se zaključiti za određeno vreme ili za jedno ili više putovanja.

Član 11.

Prevozioc je dužan da putniku izda voznu kartu, pojedinačnu ili grupnu.

Vozna karta je dokaz da je zaključen ugovor o prevozu putnika, ali se postojanje ugovora o prevozu može dokazivati i na drugi način.

Vozna karta, po pravilu, glasi na donosioca, a može glasiti i na ime.
Ako vozna karta glasi na ime, ne može se preneti na drugo lice bez saglasnosti prevozioca.

Član 12.

Ako je ugovor o prevozu zaključen s naručiocem prevoza, prevozioc, po pravilu, ne izdaje voznu kartu.

Član 13.

Putnik ima pravo da odustane od ugovora o prevozu putnika pre nego što počne njegovo izvršenje.

Prevozioc je dužan da vrati putniku prevozninu, ako putnik odustane od putovanja najdocnije dva časa pre početka putovanja.

Ako putnik odustane od putovanja pod uslovima iz stava 2. ovog člana, prevoznik može zadržati najviše 10% od iznosa prevoznine.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana ne mogu se menjati ugovorom o prevozu na štetu putnika.

Član 14.

Naručilac prevoza odgovara prevoziocu za obaveze koje proizlaze iz ugovora o prevozu putnika.

Član 15.

Ako prevoz ne otpočne u vreme koje je određeno redom vožnje ili ugovorom, putnik, odnosno naručilac prevoza može odustati od ugovora o prevozu putnika i zahtevati da mu se vrati prevoznina u punom iznosu.

Član 16.

Ako je u toku prevoza došlo do prekida putovanja iz razloga za koji putnik nije odgovoran, putnik ima pravo da:

- 1) zahteva da ga prevoznik, zajedno s prtljagom, svojim ili drugim pogodnim sredstvom preveze do mesta opredeljenja;
- 2) zahteva da ga prevoznik, zajedno s prtljagom, u primerenom roku vrati u polazno mesto i da mu vrati prevozninu ;
- 3) odustane od daljeg putovanja i da od prevoznika zahteva povraćaj prevoznine za neiskorišćeni deo puta u punom iznosu.

2. Odgovornost prevoznika

Član 17.

Prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog smrti, telesne povrede ili oštećenja zdravlja putnika prouzrokovanih udesom ili nezgodom u toku prevoza, odnosno dok se putnik nalazio u vozilu ili dok je ulazio u vozilo ili izlazio iz vozila, kao i za štetu nastalu zbog zakašnjenja ili prekida putovanja.

Prevoznik odgovara za štetu koju putniku prouzrokuje lice koje je po njegovom nalogu radilo na izvršenju prevoza.

Član 18.

Prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog smrti, telesne povrede ili oštećenja zdravlja putnika, osim ako dokaže da je šteta prouzrokovana radnjom putnika, ili drugim uzrokom koji se nije mogao predvideti, izbeći ili otkloniti.

Član 19.

Prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog zakašnjenja, odnosno prekida putovanja, osim ako dokaže da do zakašnjenja, odnosno prekida putovanja nije došlo njegovom krivicom.

Član 20.

Za štetu nastalu zbog smrti putnika prevoznik odgovara po putniku do 61.000 nemačkih maraka u dinarskoj protivvrednosti po važećem kursu na dan isplate.

Za štetu nastalu zbog telesne povrede ili oštećenja zdravlja putnika prevoznik odgovara po putniku do 182.600 nemačkih maraka u dinarskoj protivvrednosti po važećem kursu na dan isplate.

Za štetu nastalu zbog zakašnjenja, odnosno prekida putovanja, prevoznik odgovara do iznosa dvostruke prevoznine.

Član 21.

Zahtev za naknadu štete nastale zbog smrti, telesne povrede ili oštećenja zdravlja putnika podnosi se prevoziocu u roku od šest meseci od dana saznanja za štetu.

Zahtev za naknadu štete nastale zbog zakašnjenja, odnosno prekida putovanja podnosi se prevoziocu u roku od 15 dana od dana kad je putovanje završeno, odnosno kad je trebalo da bude završeno.

Član 22.

Odredbe poglavlja II, shodno se primenjuju i na prevoz putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju, ako propisima kojima se uređuje obavljanje gradskog i prigradskog saobraćaja nije drukčije određeno.

III. PREVOZ PRTLJAGA

1. Ugovor o prevozu prtljaga

Član 23.

Prevozilac je dužan da primi na prevoz i preveze prtljag putnika.

Prtljag se prevozi uz naknadu, ako ugovorom o prevozu putnika nije drukčije određeno.

Ručni prtljag prevozi se bez posebne naknade.

Član 24.

Prevozilac je dužan da izda putniku prtljažnu kartu, koja sadrži broj i vrstu koleta.

Član 25.

Putnik je dužan da prevoziocu naknadi štetu nastalu usled svojstva ili stanja prtljaga, osim ako je svojstvo, odnosno stanje prtljaga bilo ili moralo biti poznato prevoziocu.

Član 26.

Prevozilac je dužan da putniku izda prtljag u mestu i u vreme završetka putovanja.

Prevozilac je valjano izvršio predaju prtljaga ako ga je izdao podnosiocu prtljažne karte.

Ako lice koje zahteva da mu se preda prtljag ne podnese prtljažnu kartu, prevozilac je dužan da tom licu preda prtljag samo ako ono dokaže da ima pravo na prtljag ili ako prevoziocu pruži odgovarajuće obezbeđenje.

Član 27.

Ako putnik po prispeću vozila u mesto opredeljenja iz bilo kojih razloga ne preuzme prtljag, prevozilac je dužan da čuva prtljag na sigurnom mestu, na trošak i rizik putnika, ili da ga poveri na čuvanje trećem licu.

Prevozilac odgovara za izbor čuvara kome je predao prtljag na čuvanje.

2. Odgovornost prevozioca

Član 28.

Prevozilac odgovara za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga od momenta prijema na prevoz do momenta izdavanja, kao i zbog zakašnjenja u isporuci.

Prevozilac odgovara za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga, ako je postupni ili delimični gubitak ili oštećenje nastalo pod uslovima pod kojima je došlo do smrti, telesne povrede ili oštećenja zdravlja putnika, osim ako dokaže da je šteta prouzrokovana radnjom putnika ili drugim uzrokom koji se nije mogao predvideti, izbeći ili otkloniti.

Prevozilac odgovara za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja ručnog prtljaga ako putnik dokaže da je do štete došlo krivicom prevozioca.

Član 29.

Zahtev za naknadu štete zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga podnosi se prevoziocu u roku od 30 dana od dana saznanja za štetu.

Član 30.

Prtljag koji nije dostavljen u roku od sedam dana od dana kada je putnik zahtevao da mu se preda smatra se izgubljenim.

Ako se izgubljeni prtljag pronađe u roku od godinu dana od dana kad je putnik zahtevao da mu se preda, prevoznik će preduzeti sve potrebne radnje da o tome izvesti putnika. U roku od 30 dana od dana dobijanja tog obaveštenja putnik može zahtevati da mu se prtljag dostavi, u mestu polaska ili u mestu opredeljenja, uz povraćaj primljene naknade za štetu u vezi s gubitkom, ili uz zadržavanje prava da zahteva naknadu zbog zakašnjenja isporuke.

Član 31.

Za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga prevoznik odgovara po jedinici prtljaga do 365 nemačkih maraka u dinarskoj protivvrednosti po važećem kursu na dan isplate, ili po putniku 1.460 nemačkih maraka u dinarskoj protivvrednosti po važećem kursu na dan isplate.

Za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja ručnog prtljaga prevoznik odgovara po putniku do 730 nemačkih maraka u dinarskoj protivvrednosti po važećem kursu na dan isplate.

Putnik može zahtevati da se u prtljažnoj karti naznači i veći iznos od iznosa iz st. 1. i 2. ovog člana.

Ako se prevoznik saglasi sa zahtevom putnika iz stava 3. ovog člana, odgovara za štetu do iznosa naznačenog u prtljažnoj karti.

U slučaju iz st. 3. i 4. ovog člana prevoznik može naplatiti od putnika srazmerno povećanu prevozninu.

Član 32.

Prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga ako putnik ne podnese prevozniku prigovor odmah po završetku putovanja, odnosno po preuzimanju prtljaga.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, ako je šteta na prtljagu nastala zbog saobraćajnog udesa ili drugih uzroka usled kojih putnik nije mogao da podnese prigovor u roku iz stava 1. ovog člana, prigovor se podnosi čim je to moguće, a najdavnije u roku od 30 dana od dana kada je putovanje završeno ili kad je trebalo da bude završeno.

IV. PREVOZ STVARI

1. Ugovor o prevozu stvari

Član 33.

Ugovorom o prevozu stvari prevoznik se obavezuje da stvar preveze u mesto opredeljenja i da je preda primaocu ili drugom licu koje primalac odredi, a pošiljalac da prevozniku isplati ugovorenu prevozninu.

Ugovor o prevozu stvari smatra se zaključenim kad prevoznik primi stvari na prevoz.

Član 34.

Prevoznik ne može primiti na prevoz stvar čiji je prevoz zabranjen zakonom.

Stvar za koju je propisano da se može prevoziti samo pod određenim uslovima može se primiti na prevoz ako su ti uslovi ispunjeni.

Član 35.

Prevoznik je dužan da stvar preveze vozilom koje je određeno ugovorom o prevozu.

Ako vozilo nije određeno ugovorom o prevozu, prevoznik je dužan da stvar preveze vozilom koje obezbeđuje uredno i blagovremeno izvršenje prevoza.

Član 36.

Količina stvari koje se predaju na prevoz određuje se brojem komada, masom ili zapreminom.

Ako se količina stvari ne može tačno odrediti na način iz stava 1. ovog člana, određuje se merom uobičajenom u mestu otpreme.

Član 37.

Umesto stvari čiji je prevoz ugovoren, na prevoz se mogu predati druge stvari:

- 1) ako se time ne menjaju uslovi prevoza na štetu prevozioca;
- 2) ako zbog toga neće doći do znatnijeg zadržavanja vozila u mestu utovara ili istovara;
- 3) ako time neće biti ugrožena bezbednost vozila i saobraćaja;
- 4) ako pošiljalac pruži prevoziocu, na njegov zahtev, obezbeđenje za potraživanje koje bi moglo nastati zbog zamene stvari.

Član 38.

Pošiljalac je dužan da prevoziocu da uputstvo za čuvanje stvari i rukovanje njome, ako je reč o stvari čiji prevoz nije uobičajen ili ako to prevozioc zahteva.

Član 39.

Pošiljalac je odgovoran za štetu prouzrokovanu licima, vozilu i drugim stvarima dejstvom svojstava stvari koja je predata na prevoz, ako prevoziocu ta svojstva nisu bila poznata niti su mu morala biti poznata.

Član 40.

Prevozioc je dužan da vozilo postavi na mesto koje je ugovorom o prevozu određeno za utovar stvari. Ako mesto utovara stvari nije ugovoreno, pošiljalac je dužan da ga blagovremeno odredi i da o tome obavesti prevozioca.

Član 41.

Prevozioc je dužan da vozilo postavi na mesto utovara ako se to može učiniti bez opasnosti za vozilo i ako se na tom mestu stvar može utovariti bez oštećenja vozila.

Ako mesto utovara koje je odredio pošiljalac ne ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana, prevozioc je dužan da vozilo postavi na najbliže mesto koje ispunjava uslove za utovar.

Član 42.

Prevozioc je dužan da vozilo postavi na mesto utovara ugovorenog dana i časa.

Ako je ugovorom o prevozu određen samo dan postavljanja vozila na mesto utovara, prevozioc je dužan da vozilo postavi tog dana, ali najdocnije u roku koji omogućava utovar pre isteka radnog vremena pošiljaoca.

Prevozioc je dužan da pošiljaoca, ili lice koje on odredi, obavesti o postavljanju vozila na mesto utovara.

Član 43.

Pošiljalac utovara stvar u vozilo, a istovara je primalac, ako ugovorom o prevozu stvari nije drukčije određeno.

Član 44.

Pri utovaru stvari u vozilo pošiljalac se mora pridržavati uputstava prevozioca koja se odnose na raspored stvari u vozilu i na ostale okolnosti koje bi mogle uticati na sigurnost lica, vozila i stvari u vozilu.

Član 45.

Utovar stvari u vozilo mora se započeti i izvršiti u primerenom roku, ako ugovorom o prevozu stvari nije drukčije određeno.

Rok za utovar stvari u vozilo produžava se za vreme za koje se utovar nije mogao izvršiti zbog razloga za koje nisu odgovorni ni pošiljalac ni prevoziac.

Član 46.

Ako stvar nije utovarena u vozilo u ugovorenom roku zbog razloga za koji je odgovoran pošiljalac, prevoziac mora zadržati vozilo na mestu utovara još najviše za vreme koje odgovara polovini ugovorenog vremena za utovar (dodatno vreme utovara).

Za dodatno vreme utovara prevoziac ima pravo na posebnu naknadu, a ako ta naknada nije ugovorena, visina naknade određuje se po tarifi prevozioca.

Član 47.

Ako stvar nije utovarena u vozilo ni po isteku dodatnog vremena utovara, prevoziac može odustati od ugovora o prevozu stvari i zahtevati naknadu štete.

Član 48.

U vreme utovara u vozilo računa se i vreme potrebno za:

- 1) popunjavanje tovarnog lista i predaju prevoziocu isprava koje se odnose na stvar;
- 2) pokrivanje, vezivanje i drugo obezbeđivanje stvari u vozilu, ako je pošiljalac dužan da to izvrši;3) obavljanje radnji bez kojih se prevoz ne može započeti.

Član 49.

Kad prevoziac kasni sa otpočinjanjem prevoza toliko da pošiljalac nema interesa za ugovoreni prevoz, pošiljalac može odustati od ugovora o prevozu stvari i zahtevati naknadu štete.

2. Tovarni list

Član 50.

Tovarni list se izdaje ako to zahtevaju prevoziac ili pošiljalac.

Tovarni list se izdaje prilikom prijema stvari na prevoz.

Izdavanjem tovarnog lista prevoziac potvrđuje da je zaključen ugovor o prevozu i da je stvar primljena na prevoz.

Član 51.

Tovarni list se izdaje u tri originalna primerka.

Prvi primerak tovarnog lista predaje se pošiljaocu, drugi prati stvar u prevozu i predaje se primaocu, a treći ostaje kod prevozioca.

Ako stvari koje se primaju na prevoz moraju biti utovarene u različita vozila, ili ako je reč o različitim vrstama stvari, ili ako su stvari podeljene u grupe, pošiljalac ili prevoziac mogu zahtevati da se za svako vozilo ili za svaku vrstu stvari ili za svaku grupu stvari izda poseban tovarni list.

Odredbe ugovora o prevozu suprotne odredbama st. 1. do 3. ovog člana nemaju pravno dejstvo.

Član 52.

Tovarni list sadrži:

- 1) mesto i datum njegovog sastavljanja i izdavanja;
- 2) ime i prezime, odnosno naziv pošiljaoca i njegovu adresu;

- 3) ime i prezime, odnosno naziv prevozioca;
- 4) registarski broj vozila;
- 5) mesto i datum utovara stvari;
- 6) ime i prezime, odnosno naziv primaoca i njegovu adresu, kao i mesto istovara;
- 7) uobičajeni opis stvari i način pakovanja, a za opasne stvari - propisani opis stvari;
- 8) broj koleta i njihove oznake;
- 9) bruto masu stvari ili količinu izraženu na drugi način;
- 10) troškove u vezi s prevozom stvari (naknada za prevoz, dodatni troškovi, carinske dažbine i drugi izdaci učinjeni od zaključenja ugovora o prevozu do predaje stvari primaocu), kao i ko ih plaća;
- 11) uputstva potrebna za carinske i druge radnje; 12) spisak isprava koje se prilažu uz tovarni list.

Pored podataka iz stava 1. ovog člana, tovarni list može da sadrži i druge podatke, kao što su:

- 1) podaci o zabrani pretovara stvari;
- 2) podaci o troškovima koje pošiljalac preuzima na sebe;
- 3) podaci o iznosu pouzeća;
- 4) podaci o iznosu vrednosti stvari ili iznosu posebne vrednosti stvari;
- 5) podaci o uputstvima pošiljaoca prevoziocu u pogledu osiguranja stvari;
- 6) podaci o ugovorenom roku prevoza;
- 7) bliži podaci o načinu utvrđivanja količine stvari (vaganje, merenje, brojanje i dr.).

Član 53.

Sve primerke tovarnog lista potpisuju prevozioc i pošiljalac. Potpisi mogu biti zamenjeni pečatom pošiljaoca i prevozioca.

Lice koje je pošiljalac ovlastio da utovari stvari može, u njegovo ime, potpisati tovarni list, uz naznačenje da ga je potpisalo u ime pošiljaoca.

Član 54.

Ako je izvršen prepis tovarnog lista na svakom prepisu to mora biti vidno označeno, a prepisi moraju imati upozorenje da se na osnovu njih ne može raspolagati sa stvari.

Član 55.

Podatke iz člana 52. stav 1. tač. 1. do 4. ovog zakona u tovarni list unosi prevozioc, a iz tač. 5. do 12. pošiljalac.

Podatke iz člana 52. stav 2. ovog zakona u tovarni list unosi ugovorna strana koja zahteva da ti podaci budu sadržani u tovarnom listu.

Ako na zahtev pošiljaoca prevozioc u tovarni list unosi podatke koje, prema odredbama st. 1. i 2. ovog člana, treba da unese pošiljalac, smatra se da ih je uneo u ime i za račun pošiljaoca.

Član 56.

Pošiljalac je odgovoran za štetu nastalu zbog netačnih i nepotpunih podataka koje je sam uneo u tovarni list ili koje je, na njegov zahtev, uneo prevozioc.

Član 57.

Pre preuzimanja stvari na prevoz prevoznik je dužan da provjeri:

- 1) tačnost podataka koji su uneseni u tovarni list, a koji se odnose na broj koleta i njihovu oznaku;
- 2) spoljni izgled stvari i ambalaže.

Prevoznik može uneti u tovarni list obrazložene primjedbe o podacima iz stava 1. ovog člana, odnosno razloge zbog kojih nije mogao da provjeri te podatke.

Primjedbe prevoznika iz stava 2. ovog člana smatraju se tačnim ako se pošiljalac izričito saglasio s tim primedbama i o tome uneo svoju izjavu u tovarni list.

Član 58.

Pošiljalac može zahtjevati od prevoznika, ako to ne stvara veće troškove ili nesrazmerni gubitak u vremenu, da na njegov trošak provjeri:

- 1) bruto masu stvari predane na prevoz ili njenu količinu označenu na drugi način;
- 2) sadržaj koleta radi utvrđivanja uobičajenog naziva stvari u prevozu i njihovog stanja.

Nalaz o provjeri iz stava 1. ovog člana unosi se u tovarni list.

Član 59.

Ako tovarni list ne sadrži primjedbe prevoznika stavljene u smislu odredbe člana 57. stav 2. ovog zakona, pretpostavlja se, dok prevoznik suprotno ne dokaže, da su stvar i ambalaža bili u dobrom stanju, kao i da broj i oznake koleta odgovaraju podacima iz tovarnog lista.

Član 60.

Pošiljalac je dužan da pruži prevozniku sve podatke i da uz tovarni list priloži i stavi na raspolaganje prevozniku sve isprave koje su potrebne za sprovođenje carinskih i drugih radnji.

Prevoznik nije dužan da ispituje ispravnost i tačnost podataka i isprava iz stava 1. ovog člana.

Pošiljalac je odgovoran za štetu koja bi mogla nastati zbog nedostataka ili netačnosti podataka, odnosno neispravnosti isprava iz stava 1. ovog člana.

Član 61.

Prevoznik odgovara za štetu nastalu gubitkom ili nepravilnim korišćenjem isprava iz člana 60. stav 1. ovog zakona, osim ako dokaže da nije kriv.

Naknada štete u slučaju iz stava 1. ovog člana ne može biti veća od iznosa koji bi prevoznik bio dužan da naknadi da je stvar predata na prevoz izgubljena.

3. Prenosivi tovarni list

Član 62.

Pošiljalac i prevoznik mogu sporazumno odrediti da prevoznik izda tovarni list po naredbi ili na donosioca (prenosivi tovarni list).

Na primerku tovarnog lista koji se predaje pošiljaocu mora biti izričito naznačeno da je to prenosivi tovarni list, a na ostalim primercima originala tovarnog lista - da je izdat prenosivi tovarni list.

Uslovi ugovora o prevozu i opšti uslovi prevoznika obavezuju imaoца prenosivog tovarnog lista koji nije pošiljalac samo ako su sadržani u prenosivom tovarnom listu ili se na njih u tovarnom listu izričito poziva.

Član 63.

Prenosivi tovarni list sadrži potpise prevozioca i pošiljaoca ili lica koja oni ovlaste.

Član 64.

Pošiljalac i prevozilac mogu zahtevati da se za njihove potrebe sačini prepis tovarnog lista.

Ako je izvršen prepis prenosivog tovarnog lista, na svakom prepisu mora biti vidljivo označeno i ti prepisi moraju imati upozorenje da se na osnovu njih ne može raspolagati sa stvari.

Član 65.

Prenosivi tovarni list po naredbi prenosi se indosamentom, a prenosivi tovarni list na donosioca predajom.

Na oblik i pravno dejstvo indosamenta shodno se primenjuju propisi o menici, osim odredaba koje se odnose na regres.

Ako u prenosivom tovarnom listu po naredbi nije naznačen primalac stvari, takav tovarni list prenosi se naredbom pošiljaoca.

4. Izvršenje prevoza

Član 66.

Prevozilac je dužan da stvar preveze putem koji je ugovoren.

Ako put prevoza nije ugovoren, prevozilac je dužan da stvar preveze putem koji je najpovoljniji za prevoz takve stvari.

Član 67.

Prevozilac je dužan da stvar preveze u ugovorenom roku (rok prevoza).

Ako rok prevoza nije ugovoren, prevozilac je dužan da stvar preveze za vreme koje je uobičajeno za prevoz takve stvari, s obzirom na vrstu i dužinu puta, kao i vrstu vozila.

Član 68.

Rok prevoza počinje da teče od isteka roka za utovar stvari, odnosno dodatnog roka za utovar.

Smatra se da je rok prevoza istekao od momenta obaveštenja primaoca da je stvar prispela u mesto opredeljenja i da je pripremljena za predaju, ili od momenta kad je prevozilac pokušao da preda stvar primaocu.

Član 69.

Ako prevoz stvari nije moguće izvršiti u ugovorenom roku i pod ugovorenim uslovima, prevozilac je dužan da zahteva uputstva od lica ovlašćenog za raspolaganje sa stvari u toku prevoza. Ako imalac prenosivog tovarnog lista prevoziocu nije poznat, prevozilac je dužan da potrebna uputstva zahteva od pošiljaoca.

Ako prevozilac ne dobije uputstva iz stava 1. ovog člana u primerenom roku, dužan je da preduzme odgovarajuće mere radi zaštite interesa lica koje je ovlašćeno za raspolaganje sa stvari.

Prevozilac je dužan da postupi po odredbama st. 1. i 2. ovog člana i kad okolnosti bitno otežavaju izvršenje prevoza pod ugovorenim uslovima.

Član 70.

Prevozilac je dužan da preduzme mere potrebne za očuvanje stvari predate na prevoz.

Ako prevozilac ne zatraži od pošiljaoca uputstva o merama potrebnim za očuvanje stvari, smatra se da mu je bilo poznato koje se mere moraju preduzeti radi očuvanja stvari.

Ako u tovarnom listu nije sadržano obaveštenje o vrsti opasnosti od stvari predate na prevoz, na korisnika prevoza pada teret dokazivanja da je prevozilac znao ili morao znati za vrstu opasnosti od stvari.

5. Pravo raspolaganja u toku prevoza

Član 71.

Ako nije izdat prenosivi tovarni list, pošiljalac raspolaže sa stvari u toku prevoza i može da zahteva:

- 1) da se obustavi prevoz stvari;
- 2) da se predaja stvari primaocu odloži;
- 3) da se stvar preda u nekom drugom mestu opredeljenja;
- 4) da se stvar preda njemu ili nekom drugom primaocu koji nije određen ugovorom o prevozu ili u tovarnom listu;
- 5) da se stvar vrati u mesto otpreme.

Zahtevi iz stava 1. ovog člana moraju biti podneseni u pismenoj formi.

Član 72.

Prevozilac je odgovoran za štetu nastalu zbog neizvršenja zahteva iz člana 71. ovog zakona.

Naknada štete u slučaju iz stava 1. ovog člana ne može biti veća od naknade štete za koju bi prevozilac odgovarao da je stvar predata na prevoz izgubljena.

Član 73.

Pravo pošiljaoca da raspolaže sa stvari u toku prevoza prestaje predajom tovarnog lista drugom licu.

Član 74.

Primalac stvari može raspolagati sa stvari u toku prevoza pod uslovima i na način iz člana 71. ovog zakona ako pošiljalac stavi u tovarni list napomenu da primalac ima pravo da raspolaže sa stvari.

Primalac može raspolagati sa stvari koja je u prevozu i ako mu pošiljalac preda svoj primerak tovarnog lista ili ako stvar stigne u mesto opredeljenja.

Član 75.

Ako je izdat prenosivi tovarni list, sa stvari predatom na prevoz može raspolagati samo ovlašćeni imalac prenosivog tovarnog lista, i to pod uslovom da su ispunjene obaveze koje proizlaze iz prenosivog tovarnog lista.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, imalac prenosivog tovarnog lista može od prevozioca zahtevati:

- 1) da obustavi prevoz;
- 2) da mu se stvar preda u nekom drugom mestu opredeljenja;
- 3) da se stvar vrati u mesto otpreme.

Ako imalac prenosivog tovarnog lista zahteva da mu se stvar preda u nekom drugom mestu opredeljenja, on mora prevoziocu, prilikom prijema stvari, vratiti prenosivi tovarni list.

Ako se sa stvari raspolaže na način koji nije predviđen u stavu 2. ovog člana, zahtev se mora uneti u prenosivi tovarni list i potvrditi potpisom imaoca prenosivog tovarnog lista.

Zahtev iz stava 4. ovog člana koji nije unet u prenosivi tovarni list ili nije potvrđen potpisom imaoca prenosivog tovarnog lista, ne proizvodi pravno dejstvo.

Član 76.

Prevoznik može odbiti zahtev za izvršenje izmene ugovora o prevozu:

- 1) ako izmena ugovora nije više moguća u vreme kad je zahtev prispeo licu koje mora da ga izvrši;
- 2) ako bi usled izmene ugovora nastala šteta drugom korisniku prevoza;3) ako se prevoziocu ne

naknadi šteta i svi troškovi nastali zbog izmene ugovora;

- 4) ako je izmena ugovora protivna carinskim ili drugim propisima.

6. Predaja stvari

Član 77.

Prevoznik je dužan da stvar preda u mestu opredeljenja ili u mestu koje za prijem stvari odredi lice ovlašćeno da raspolaže sa stvari.

Član 78.

Prevoznik je dužan da stvar preda primaocu ili imaocu prenosivog tovarnog lista, a ako tovarni list ili prenosivi tovarni list nije izdat - licu koje je ugovorom o prevozu ili na drugi način određeno za prijem stvari.

Član 79.

Primalac može po prispeću stvari u mesto opredeljenja zahtevati od prevoznika da mu preda drugi primerak tovarnog lista ako je ispunio svoje obaveze iz ugovora o prevozu.

Prevoznik je dužan da udovolji zahtevu primaoca iz stava 1. ovog člana, ako u zahtevu pošiljalca koji je izdat na osnovu člana 71. ovog zakona nije drukčije određeno.

Primalac je dužan da potvrdi prevoziocu prijem stvari iz tovarnog lista.

Primalac koji je odbio prijem stvari može naknadno zahtevati predaju stvari, i to sve dok prevoznik ne dobije drukčiji nalog.

Član 80.

Prevoznik je dužan da bez odlaganja obavesti primaoca o prispeću stvari u mesto opredeljenja.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se na adresu koju je označio pošiljalac, i to u toku radnog vremena primaoca, a ako je primalac fizičko lice - u uobičajeno vreme.

Član 81.

Primalac je dužan da stvar istovari, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Prilikom istovara primalac se mora pridržavati uputstava prevoznika koja se odnose na bezbednost i zaštitu od štete lica, vozila i stvari utovarenih u vozilo.

Član 82.

Mesto istovara određuje primalac, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Na istovar stvari shodno se primenjuju odredbe čl. 42. i 45. ovog zakona.

Ako istovar stvari nije izvršen po odredbama stava 2. ovog člana, prevoznik može istovariti stvar na trošak i rizik primaoca i postupiti po odredbama člana 86. ovog zakona.

Član 83.

Imalac prenosivog tovarnog lista dužan je da prilikom preuzimanja stvari vrati prevoziocu prenosivi tovarni list.

Član 84.

Ako primalac primi stvar bez prigovora, smatra se da mu je stvar uredno predata u stanju koje je označeno u tovarnom listu ili u prenosivom tovarnom listu, a ako te isprave ne postoje - u stanju u kakvom je primljena na prevoz.

Za oštećenja koja nisu bila vidljiva u času predaje primalac je dužan da, u pismenoj formi i odmah po otkrivanju oštećenja, stavi prigovor, a najdocnije u roku od sedam dana od dana predaje. U protivnom, prestaje pravo na naknadu štete.

Član 85.

Ako primalac odbije prijem stvari ili se ne može pronaći, prevoznik je dužan da, bez odlaganja, zatraži uputstvo od pošiljaoca.

Član 86.

Ako prevoznik ne dobije uputstvo iz člana 85. ovog zakona ili ako ne postoji mogućnost predaje stvari, prevoznik može u ime i na trošak lica koje je ovlašćeno da raspolaže sa stvari:

- 1) istovariti stvar i predati je na čuvanje javnom skladištu ili drugom licu ili je može sam čuvati;
- 2) odmah izložiti prodaji stvar koja je podložna kvaru ili ako troškovi čuvanja ne bi bili u srazmeri sa vrednošću stvari.

Prevoznik je dužan da o predaji stvari na čuvanje obavesti bez odlaganja lice koje je ovlašćeno da raspolaže sa stvari.

Ako stvar preda na čuvanje javnom skladištu ili drugom licu prevoznik je odgovoran za njihov izbor.

Prevoz je završen kad prevoznik postupi po odredbama stava 1. ovog člana.

Član 87.

Prevoznik može izložiti stvar prodaji i ako lice koje je ovlašćeno da raspolaže sa stvari ne preuzme stvar u roku od 30 dana od dana njene predaje na čuvanje ili ne da uputstvo po kome prevoznik treba da postupi.

Član 88.

Iznos ostvaren prodajom stvari, prema odredbama čl. 86. i 87. ovog zakona, prevoznik je dužan da po odbitku svojih potraživanja koja su nastala u vezi s prevozom i troškovima čuvanja i prodaje stvari položi kod suda u korist lica koje je ovlašćeno da raspolaže sa stvari.

O izvršenoj prodaji i polaganju preostalog iznosa kod suda prevoznik je dužan da obavesti pošiljaoca ili lice koje je ovlašćeno da raspolaže sa stvari.

7. Odgovornost prevoznika

Član 89.

Prevoznik je odgovoran za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja stvari koju je preuzeo na prevoz i to od momenta preuzimanja stvari na prevoz do momenta njene predaje primaocu, kao i za štetu nastalu zbog zakašnjenja u prevozu i predaji stvari primaocu, osim ako dokaže da je šteta nastala zbog radnji ili propusta korisnika prevoza, svojstva stvari ili drugih uzroka koji se nisu mogli predvideti, izbeći ili otkloniti.

Član 90.

Prevoznik se oslobađa odgovornosti ako je potpun ili delimičan gubitak ili oštećenje stvari nastalo zbog: 1) upotrebe otvorenih i nepokrivenih vozila, ako je upotreba takvih vozila izričito ugovorena i naznačena u tovarnom listu;

- 2) nedostatka ili lošeg stanja ambalaže za stvar koja je po svojoj prirodi podložna rasturu ili oštećenju, ili ako nije upakovana ili nije uredno upakovana;
- 3) rukovanja, utovara, slaganja i istovara stvari od strane pošiljaoca, odnosno primaoca ili lica koja su radila na tim poslovima po nalogu pošiljaoca, odnosno primaoca;
- 4) svojstva stvari zbog koga je stvar naročito podložna potpunom ili delimičnom gubitku ili oštećenju (lomljenje, rđanje, truljenje, dejstvo mraza i toplote, sušenje, curenje, rasipanje i sl.);

5) nedostataka ili nepotpunosti oznake naoletima.

Prevoziac nije odgovoran za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja stvari predate na prevoz ako dokaže da je preduzeo mere koje je prema okolnostima bio dužan da preduzme, kao i da je postupio po posebnim uputstvima - ako su mu data.

Ako je potpun ili delimičan gubitak ili oštećenje stvari moglo nastati u vezi s jednom ili više posebnih okolnosti navedenih u stavu 1. ovog člana, pretpostavlja se da je šteta nastala zbog tih okolnosti, dok imalac prava suprotno ne dokaže.

Član 91.

Prevoziac odgovara za štetu koju prouzrokuju lica koja su po njegovom nalogu radila na izvršenju prevoza.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na druge prevoziocce koje prevoziac koristi za prevoz stvari, kao i na lica koja su po nalogu i drugih prevoziacaca radila na izvršenju prevoza.

Član 92.

Prevoziac se ne može osloboditi od odgovornosti za štetu pozivanjem na odredbe člana 90. ovog zakona:

- 1) ako pri prevozu otvorenim ili nepokrivenim vozilom dođe do gubitka cele pošiljke ili do neuobičajeno velikog gubitka stvari;
- 2) ako je prevoz stvari izvršen vozilom koje je snabdeveno potrebnom opremom za zaštitu stvari od toplote, hladnoće, razlike u temperaturi ili vlažnosti vazduha, a ne dokaže da je preduzeo mere koje je, prema okolnostima, bio dužan da preduzme u pogledu izbora, održavanja i upotrebe takve opreme, kao i da je postupio po posebnim uputstvima - ako su mu data.

Član 93.

Stvar se smatra izgubljenom u prevozu ako je prevoziac nije predao primaocu u roku od 30 dana od dana isteka ugovorenog roka, a ako ugovoreni rok nije predviđen - u roku od 60 dana od dana kad je prevoziac preuzeo stvar.

Imalac prava može, do trenutka prijema naknade štete za izgubljenu stvar, postaviti pismeni zahtev da bude obavešten ako se stvar pronađe u roku od jedne godine od isplate naknade štete. O tom zahtevu će mu se izdati pismena potvrda.

U roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja o pronalaženju stvari, imalac prava može zahtevati da mu se stvar preda, uz povraćaj naknade štete koju je primio.

Član 94.

Prevoziac ne odgovara za štetu nastalu zbog prevoza opasne stvari ako pri preuzimanju te stvari na prevoz nije znao niti je mogao znati da je u pitanju opasna stvar.

Član 95.

Naknada štete za potpun ili delimičan gubitak i oštećenje stvari predate na prevoz određuje se prema ugovorenoj ceni, a ako nije ugovorena - prema tržišnoj ceni koju je stvar imala u vreme i u mestu otpreme.

Naknada štete iz stava 1. ovog člana ne može biti veća od:

- 1) iznosa koji bi prevoziac morao da plati u slučaju potpunog gubitka stvari - ako je cela stvar oštećena;
- 2) iznosa koji bi prevoziac morao da plati u slučaju gubitka oštećenog dela stvari - ako je oštećen samo jedan deo stvari.

Član 96.

Za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja stvari prevoziac odgovara po kilogramu bruto mase izgubljene ili oštećene stvari do 18 nemačkih maraka u dinarskoj protivvrednosti po važećem kursu na dan isplate.

Pored iznosa iz stava 1. ovog člana, prevoziac je dužan da pošiljaocu naknadi plaćenu prevozninu i druge troškove nastale u prevozu stvari, i to u potpunosti ako je reč o gubitku stvari, a u srazmernom iznosu ako je reč o oštećenju stvari.

U slučaju zakašnjenja u prevozu i predaji stvari, prevoziac je dužan da plati 1/10 prevoznine za svaki dan zakašnjenja, a najviše do 1/3 ukupne prevoznine.

Ako ovlašćeno lice dokaže da mu je zakašnjenjem prouzrokovana šteta, prevoznik je dužan da je naknadi, u iznosu koji ne može biti veći od iznosa troškova prevoza.

Član 97.

Zahtev za naknadu štete u slučaju potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja stvari podnosi se u roku od 60 dana od dana saznanja za štetu.

Zahtev za naknadu štete u slučaju zakašnjenja u prevozu i predaji stvari primaocu podnosi se u roku od 30 dana od dana predaje stvari primaocu.

Član 98.

U ugovoru o prevozu može se naznačiti i veći iznos naknade štete od iznosa iz člana 96. stav 1. ovog zakona, i u kom slučaju prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja stvari do označenog iznosa.

Ako je vrednost stvari označena na način iz stava 1. ovog člana, prevoznik ima pravo na povećanje prevoznine.

8. Prevoznina

Član 99.

Visina prevoznine određuje se ugovorom o prevozu stvari ili drugim objavljenim obaveznim aktom.

Član 100.

Prevoznina se plaća samo za stvar koja je prevezena i u mestu opredeljenja stavljena na raspolaganje primaocu ili drugom ovlašćenom licu.

Ako je stvar prevezena samo jednim delom puta, prevoznik ima pravo na srazmernu prevozninu za pređeni put, a ako je za to odgovoran korisnik prevoza - na prevozninu u punom iznosu.

Član 101.

Ako primalac ne ispuní svoje obaveze u vezi sa prevozom, prevoznik nije dužan da preda stvar ako mu primalac, na njegov zahtev i bez odlaganja, ne pruži odgovarajuće obezbeđenje.

U slučaju iz stava 1. ovog člana prevoznik može stvar predati na čuvanje javnom skladištu ili drugom licu, ili je može sam čuvati.

Prevoznik je dužan da, bez odlaganja, obavesti primaoca i pošiljaoca o predaji stvari na čuvanje.

Ako prevoznik preda stvar na čuvanje javnom skladištu ili drugom licu, odgovara za njihov izbor.

Prevoznik može prodati stvar ako obaveze iz stava 1. ovog člana ne budu ispunjene u roku od 15 dana od dana obaveštenja o predaji na čuvanje ili odmah - ako je stvar podložna kvaru ili ako troškovi čuvanja nisu srazmerni sa vrednošću stvari.

Na prodaju stvari primenjuju se odredbe člana 88. ovog zakona.

V. PREVOZ U KOME UČESTVUJE VIŠE PREVOZILACA

Član 102.

Ako u prevozu u kome učestvuje više prevoznika, za potpun ili delimičan gubitak ili oštećenje stvari i prtljaga, kao i za zakašnjenje u prevozu, solidarno odgovaraju prevoznik koji je zaključio ugovor o prevozu, prevoznik na čijem je delu puta došlo do gubitka ili oštećenja, odnosno zakašnjenja u prevozu i poslednji prevoznik (uzastopni prevoznik).

Ako se ne može utvrditi na čijem je delu puta došlo do potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja stvari, odnosno zakašnjenja u prevozu, za nastalu štetu odgovaraju solidarno svi prevoznici.

Ako je prevoznik delimično izvršenje prevoza poverio drugom licu (potprevoznik), za sve obaveze iz ugovora o prevozu odgovara prevoznik.

Član 103.

Za štetu nastalu zbog smrti, telesne povrede ili oštećenja zdravlja, kao i za štetu nastalu zbog zakašnjenja u prevozu putnika odgovaraju solidarno prevoznici koji je zaključio ugovor o prevozu i prevoznici na čijem je delu puta došlo do smrti, telesne povrede ili oštećenja zdravlja, odnosno zakašnjenja u prevozu.

Član 104.

Prevoznici koji je naknadio štetu korisniku prevoza prema odredbama čl. 102. i 103. ovog zakona ima pravo regresa prema ostalim prevoznicima koji odgovaraju solidarno.

Ako se iznos štete nastale na pojedinim delovima puta može utvrditi, svaki prevoznici odgovoran je za štetu srazmerno svom udelu u prevoznici.

VI. MEŠOVITI (KOMBINOVANI) PREVOZ

Član 105.

Ako, na osnovu ugovora, u prevozu učestvuju više prevoznici iz raznih grana saobraćaja (mešoviti prevoz), prevoznici koji je zaključio ugovor o prevozu odgovara za štetu po propisima o naknadi štete koji važe za prevoznici na čijem je delu puta šteta nastala.

Ako se prevoznici u izvršenju prevoza koristi prevoznici iz drugih grana saobraćaja bez znanja pošiljaoca, prevoznici koji je zaključio ugovor o prevozu odgovara za štetu po odredbama ovog zakona, bez obzira na čijem je delu puta šteta nastala, ako je to povoljnije za korisnika prevoza.

VII. OSTVARIVANJE POTRAŽIVANJA

Član 106.

Imalac prava može ostvariti potraživanje iz ugovora o prevozu podnošenjem zahteva prevoznici, u pismenoj formi, ili podnošenjem tužbe sudu - ako prevoznici ne isplati naknadu štete u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Prevoznici koji ne isplati naknadu štete imaocu prava u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva dužuje imaocu prava i zateznu kamatu počev od dana kada je istekao ovaj rok.

Prema korisniku prevoza na potraživanje prevoznici teče kamata od dana dostave zahteva korisniku prevoza.

VIII. ZASTARELOST POTRAŽIVANJA

Član 107.

Potraživanja iz ugovora o prevozu stvari zastarevaju za jednu godinu.

Zastarevanje potraživanja iz stava 1. ovog člana počinje da teče:

- 1) za potraživanja zbog oštećenja stvari, kao i zbog zakašnjenja u prevozu stvari - od dana kad je prevoznici predao stvar;
- 2) za potraživanja zbog potpunog ili delimičnog gubitka stvari, odnosno prtljaga - od dana kada se, prema odredbama ovog zakona, smatra da je stvar izgubljena.

Član 108.

Potraživanja nastala zbog smrti, telesne povrede ili oštećenja zdravlja prouzrokovanih udesom ili nezgodom zastarevaju za tri godine.

Rok zastarelosti teče od dana kada je lice kome je šteta pričinjena o tome saznalo ili je moralo saznati, ali ne može biti duži od pet godina od dana nastanka udesa ili nezgode.

Član 109.

Zastarevanje se prekida podnošenjem zahteva prevoznici u pismenoj formi.

Zastarevanje počinje da teče iznova od dana kad je imaocu prava dostavljen, u pismenoj formi, odgovor na njegov zahtev i kad su mu vraćene isprave priložene uz taj zahtev.

Zastarelost ne može da nastupi pre proteka roka od 30 dana od dana prijema odgovora na zahtev imaoca prava.

XIX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 110.

Odredbe ovog zakona neće se primenjivati na odnose iz ugovora o prevozu putnika i stvari u drumskom saobraćaju zaključene do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 111.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni list SFRJ", br. 2/74).

Član 112.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRJ".

